

1. ΚΡΟΝΟΣ ένα βιομηχανικό κτήριο σε επανάχρηση

Έως τη λήξη του Β΄ Παγκοσμίου πολέμου, η θέση Ρουφ (Ταρπάκινα Πεντεδέκα) στην περιοχή Νέα Σφαγεία του Δήμου Αθηναίων ήταν αγροτική. Το 1949, ο Παρασκευάς Γεωργίου Παπαχρήστου αγόρασε οικόπεδο 4.125μ² περικλειόμενο από τις οδούς Μακεδονίας, Πύργου Αμαλίας (λεωφ. Ειρήνης) και Δωρίδος, όπου ανήγειρε βιομηχανική μονάδα ζαχαρωδών προϊόντων και χυμών εσπεριδοειδών με την επωνυμία ΚΡΟΝΟΣ, η οποία συνδέθηκε με το ζαχαροπλαστέιο Διεθνές της Αθήνας. Ο ιδιοκτήτης κηρύχθηκε σε πτώχευση το 1961: το εργοστάσιο και ο εξοπλισμός του κατασχέθηκαν υπέρ της Αγροτικής Τραπεζής της Ελλάδος (ΑΤΕ).

Έως το 1988 διατηρούνταν ο υδατόπυργος, η καμινάδα και το θυρωρείο της μονάδας. Το κτήριο χρησιμοποιήθηκε από την ΑΤΕ ως Δημείο, αποθήκη γεωργικών εφοδίων και αναλωσίμων και για τη στέγασση του Ιστορικού Αρχείου της. Στη συμβολή Ειρήνης και Μακεδονίας κατασκευάστηκε, το 2009, κατάστημα της ΑΤΕ. Με την απορρόφηση της τελευταίας από τον Όμιλο Πειραιώς και απόφαση του Ομίλου να στεγαστεί στο συγκρότημα το Ιστορικό Αρχείο του Πολιτιστικού Ιδρύματος Ομίλου Πειραιώς, ολοκληρώθηκαν το 2013 οι αναγκαίες εργασίες για τη μετατροπή του σε χώρο με σύγχρονες συνθήκες φύλαξης αρχείων και όλες τις λειτουργίες ώστε να απευθύνεται σε πολλαπλές ομάδες κοινού, αποσκοπώντας και στην αναβάθμιση της περιοχής, ως νέος ερευνητικός και πολιτιστικός πόλος.

Πηγές:

Ι.Α. ΠΙΟΠ, Αρχείο ΑΤΕ - Συμβολαιογραφικό αρχείο Μ. Ι. Βαρβακά - Νικ. Σιδέρης, Η ελληνική βιομηχανία: Βιομηχανική παραγωγή και αξία αυτής κατά τα έτη 1953 και 1954, Αθήναι 1955

2. Αθηναϊκή Βιομηχανική Εταιρεία Καπλαμάδων Α.Β.Ε.Κ. Α.Ε.

Λεωφόρος Ειρήνης 18 (πρώην οδός
Πύργου Αμαλίας 26) αριστερά της
Πλατείας Λαού, περιοχή Παναγίας
Πλατάνας, οικισμός περιβολιών,
ΚάτωΛόχα.

Η εταιρεία ιδρύθηκε το 1950 από τον Παναγιώτη Ιωαννίδη (γεννήθηκε το 1900 στην Αττάλεια και απεβίωσε το 1994 στην Αθήνα) και την οικογένεια Βαράγκη. Ο Σάββας Ιωαννίδης, πατέρας του Π. Ιωαννίδη, γεννήθηκε στην Κύπρο και εργάστηκε στην Αττάλεια, όπου παντρεύτηκε την Αναστασία Κουγιουμτζλόγλου, η οικογένεια της οποίας ασχολούνταν με δασικές εργασίες και εμπόριο ξυλείας. Ο Σάββας Ιωαννίδης έχασε τη ζωή του κατά τη Μικρασιατική Καταστροφή και η σύζυγός του κατέφυγε στην Αθήνα με τα τρία τους παιδιά. Ο εξοπλισμός της μονάδας περιλάμβανε το 1959, σύμφωνα με έκθεση του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Οικονομικής Αναπτύξεως (ΟΧΟΑ), μηχανή μαχαίρι κοπής καπλαμάδων, τρία αυτόματα ακονιστήρια, τόρνο κοπής καπλαμάδων, πετρελαιομηχανή GENERAL 136 ΗΡ οριζόντιο ατμολέβητα, γερανογέφυρες 7 και 3 τόνων, δύο ηλεκτρικές κεντρόφυγες αντλίες, πριονοκορδέλα BRENTA. Διέθετε εγκαταστάσεις τιμεντοδεξαμενών, ξηραντήριο και γερανογέφυρα.

Πηγές:
Γ.Α. ΠΙΟΠ, Αρχείο ΟΧΟΑ

<https://www.xogr/profile/profile-905636408/e1/>
<https://www.ellinismos.gr/content/ioannidou-maria>

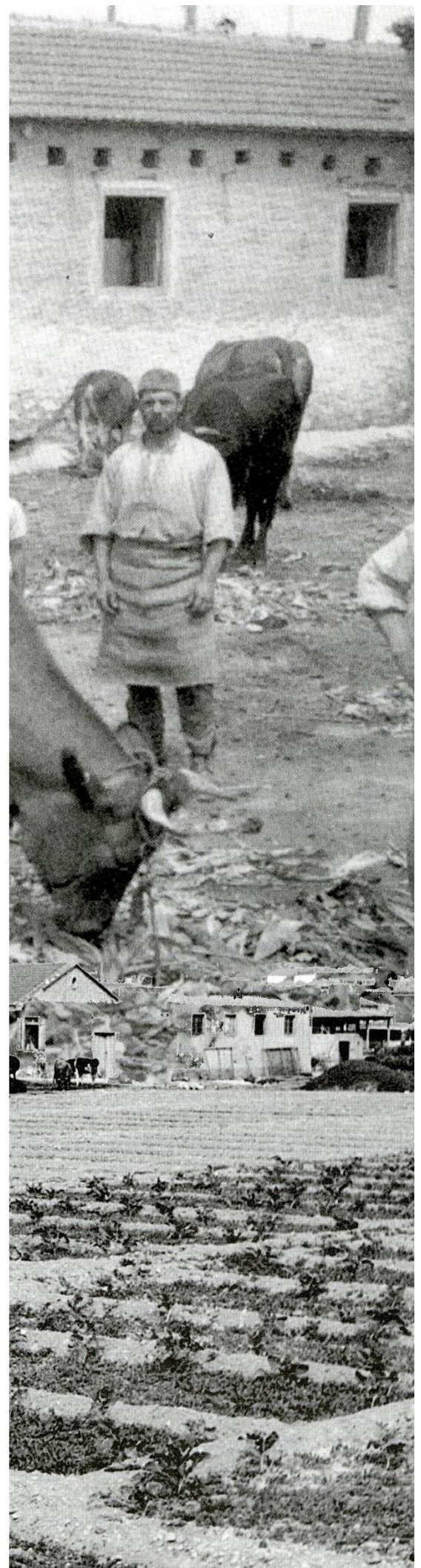

3. Πρωτοβάθμιοι αγελαδοτροφικοί συνεταιρισμοί

Περιοχή Παναγίας Πλατάνας οικισμός
περιβολιών, Κάτω Λόχα, οικοπεδικός
συνεταιρισμός Άγιος Ιωάννης ο
Ταύρος.

Η περίληψη πορίσματος ειδικής
Επιτροπής της 23.11.1948, η οποία
συστάθηκε τον Οκτώβριο του 1948 από
την ΕΟΑ, σημειώνει την εγγύτητα της
αγελαδοτροφίας στο κέντρο Αθηνών,
με το 90% του αγελαδινού γάλακτος
που καταναλωνόταν να παράγεται
σε ακτίνα 25 χιλιομέτρων από το
κέντρο της πόλης. Ο συνεταιρισμός
Αναπαραγωγής Αγελάδων και
Πωλήσεως Γάλακτος Αγελαδοτρόφων
Αγίας Άννης Ρέντη «Ο Άγιος
Μόδεστος», μέλος της Ενώσεως
Αγελαδοτροφικών Συνεταιρισμών
Αττικής, το 1954 είχε 97 μέλη, 1.010
αγελάδες, 257 μοσχίδες, και 36
ταύρους. Ήταν τέταρτος σε αριθμό
μελών ακολουθώντας τους
πρωτοβάθμιους συνεταιρισμούς
Μενιδίου με 290 μέλη, Αττικής με
254 μέλη και Θηβών με 98 μέλη.
Ο συνεταιρισμός Αγίας Άννης Ρέντη
προσκόμιζε στο εργοστάσιο ΑΣΤΥ από
1-08.08.1954 1.650 (τόνους)
γάλακτος, ακολουθώντας τον
πρωτοβάθμιο συνεταιρισμό Αττικής με
6.180 (τόνους) γάλακτος.
Η Καλλιθέα την ίδια περίοδο εισέφερε
1.370 (τόνους) γάλακτος.
Το 1965 οι εργασίες του
συνεταιρισμού περιορίστηκαν εξαιτίας
της απομάκρυνσης των βουστασιών των
συνεταίρων με αποφάσεις του
Δημοσίου από την περιοχή των
Αθηνών.

Πηγές:
Ι.Α.ΠΙΟΠ, Αρχείο ΚΕΔ, Αρχείο ΑΤΕ
Δ.ΕΛ.Ε.Κ.Ε.Π. Μοσχάτου Γραφικές Τέχνες (2000)
Αναμνηστικό Λεύκωμα 1920-1960 Τόμος Ι : Η Ιστορία
του Μοσχάτου μέσα από 97 Σπάνιες Φωτογραφίες.

4. Ανώνυμος Εταιρεία Βιομηχανίας Ερίου "Β.Ι.Ε.Ρ. Α.Ε."

Δωρίδος 18-20, σήμερα στεγάζεται η
Εταιρεία Συστατικών Τροφίμων -
Ειδών Διατροφής ΠΟΛΥΖΩΝΣ Ε.Π.Ε.

Η εταιρεία ιδρύθηκε το 1950 (ΦΕΚ
ΔΑΕ 94/23.03.1950) με έδρα στην
Αθήνα από τους Κωνσταντίνο
Γκαραβέλα, Λεωνίδα Αποστολόπουλο,
Ευάγγελο Ζανίδη, Θεόδωρο Ζ.
Παπαντελή, Δημήτριο Ατσαβέ, Ερρίκο
Καπουάνα, Ιωάννη Αναγνωστίδη και
Αντώνιο Καρυστινάκη. Διατηρούσε
νεόδμητο ιδιόκτητο εργοστάσιο
«εφωδιασμένον με τελευταίου τύπου
μηχανήματα Βελγικής προελεύσεως
και ασχολείται με την κατασκευήν
εριοκλωστών. Αρχικός σκοπός της
ιδρύσεως ταύτης ήτο κυρίως ο
εφοδιασμός δι' εριονημάτων του εν
Βόλω υφαντουργείου ΛΕΒΙΑΘΑΝ Αφών
Μουρτζούκου». Απασχολούσε 52
εργάτες και 16 υπαλλήλους και
τεχνίτες. Κατάσταση του έμμοισθου
προσωπικού του 1958 εμφανίζει 18
άτομα. Σε πίνακα ανάλυσης
προσωπικού της τριετίας 1955-1957
παρατηρείται η αυξημένη αναλογία
45 περίπου αρρένων έναντι 16
γυναικών ανά έτος.

Πηγές:

Ι.Α. ΠΙΟΠ, Αρχείο ΟΧΟΑ

Σούτος, Χ., Σούτος, Δ. (2017) Ταύρος. Τοπογραφικές
Ιστορικές Λαογραφικές Σελίδες. Εκκύκλημα:
Ταύρος

5. ΜΙΝΩΪΚΗ Κεραμευτική Επιχείρησης Γ. Καβάλη

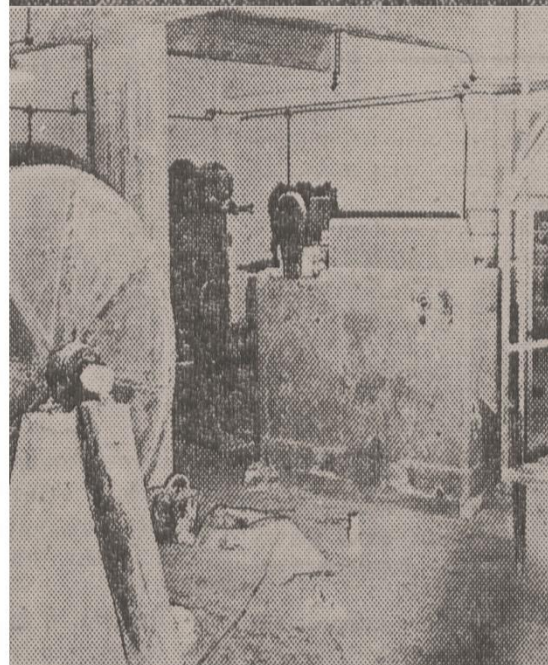
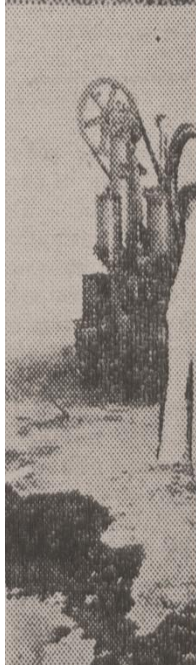
(Δωρίδος και Πέτρου Ράλλη 19)

Ο Γεώργιος Ιωάννου Καβάλης γεννήθηκε στο Χαραμπουρνό της Μικράς Ασίας το 1907 κι απέκτησε την ειδικότητα του πρακτικού μηχανικού. Ίδρυσε το πρώτο εργοστάσιο κεραμικών στο Ηράκλειο Κρήτης το 1932 χρησιμοποιώντας για πρώτη ύλη κόκκινους κρητικούς αργίλους. Μετά την Κατοχή απέκτησε μεταλλευτικά δικαιώματα στη Μήλο για την προμήθεια λευκής αργίλου που αξιοποιούσε στην παραγωγή επιτραπέζιων κεραμικών. Τότε υιοθετείται η επωνυμία ΜΙΝΩΪΚΗ και το σήμα της εταιρείας που απεικονίζει την Παριζιάνα της Κνωσού. Το 1958, ο ιδρυτής επιχείρησε να επεκτείνει την παραγωγή στα πλακάκια υγιεινής με την αγορά οικοπέδου και την ανέγερση δεύτερου εργοστασίου στο Ρουφ σε οικόπεδο 9.538 τ.μ. Η εταιρεία θεωρούνταν στα τέλη της δεκαετίας του 1950 από τις καλύτερες στο είδος της διαθέτοντας με επιτυχία επιτραπέζια σκεύη στην εσωτερική αγορά. Τα μηχανήματά της, σε σχέδια του ίδιου του δημιουργού της, με λίγες μόνον εξαιρέσεις, ήταν εξολοκλήρου ελληνικής κατασκευής. Το 1962 ξεκίνησε πρώτος στην Ελλάδα την οργανωμένη παραγωγή πορσελάνης στο εργοστάσιο Ηρακλείου, χρησιμοποιώντας την επωνυμία ΚΑΝΤΙΑ. Το 1980 ίδρυσε μονάδα πορσελάνης στη ΒΙ.ΠΕ. Ηρακλείου που εξήγαγε τα προϊόντα της σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες με το σήμα CANDIA ΠΟΡΣΕΛΑΝΗ.

Πηγές:

Γ.Α. ΠΙΟΠ, Αρχείο ΟΧΟΑ

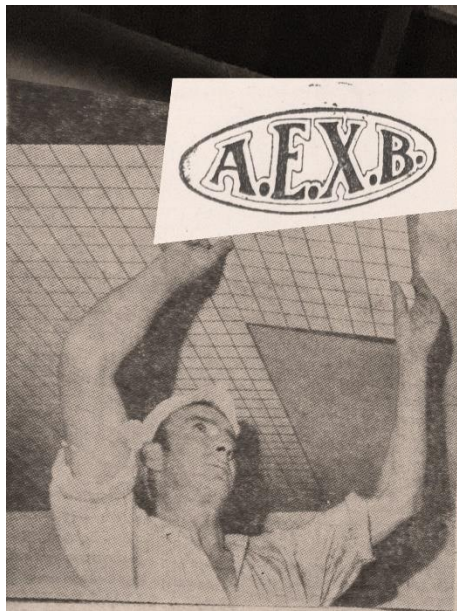
Σούτος, Χ., Σούτος, Δ. (2017) *Ταύρος. Τοπογραφικές Ιστορικές Λαογραφικές Σελίδες*. Εκκύκλημα: Ταύρος

"Επαινετική κολλητικών οσίων εις οικοδομίας."

6. Ανώνυμος Εταιρεία Χημικής Βιομηχανίας Α.Ε.Χ.Β. (εργοστάσιο στη συνοικία Ρούφ, τέρμα Ρούφ, τ. 593 313, γραφεία Πατησίων 30α, στη συνέχεια (1948) Ευριπίδου 8 και (1962) Καρόρη 5 στον πέμπτο όροφο)

Η Ανώνυμος Εταιρεία Χημικής Βιομηχανίας (Α.Ε.Χ.Β.) ιδρύθηκε το Σεπτέμβριο του 1924, με σκοπό «πάσα εργασία σχετιζομένη προς επεξεργασίαν οστών και δερμάτων και εμπορίαν των προϊόντων αυτών, ως και άλλων χημικών προϊόντων». Διατηρούσε ιδιοκτητο εργοστάσιο επί των οδών Ορφέως Πέτρου Ράλλη και αγροτικής οδού σε οικοπέδο 35.287 τ.μ. (τέρμα οδού Ορφέως) και ασχολούνταν με τη βιομηχανία χημικών προϊόντων, «οστεόκολλας, φυτοκαρμπόν (αποχρωστικής ύλης) και των προϊόντων αυτών, λιπάσματα χημικά, οργανικά λιπάσματα, καλλυντικούς σάπωνας κλπ.». Στο συμβόλαιο δανείου της Κεντρικής Επιτροπής Δανείων (ΚΕΔ) αριθ. 49154/10.06.1950 αποτυπώνεται μηχανολογικός εξοπλισμός, μεταξύ άλλων, των οίκων OTTO RUE M. FRIEDRICH, SIEMENS, ROST, BIO, A. Κούπα, Κωνσταντάρ, Παπαθεοδώρου για τα τμήματα κόλλας, λιπασμάτων, σαπώνων, κυτιοποιείου-ξυλουργείου, φυτοκαρμπόν, γενικής χρήσης, ηλεκτροκινητήρες και αντλίες πάσης φύσεως. Στον εξοπλισμό γενικής χρήσης περιγράφονται «3) ζεύγος ηλεκτροπαραγωγόν μετ' εναλακτήρος 95 KVA 1000 στροφών 400/230 V δικύλινδρος τύπου DIESEL MAN, ικανότητας 100 PS 215 στρ. 4) ζεύγος ηλεκτροπαραγωγόν μετ' εναλακτήρος 195 KVA 250 στρ. 220/400 V τρικύλινδρος, τύπου DIESEL MAN, ικανότητας 215 PS 250 στρ.», καθώς και οχήματα Ντεκοβίλ διαφόρων τύπων. Επιστολή της Εθνικής Τραπέζης της Ελλάδος της 10.06.1964 προς τον Οργανισμό Χρηματοδότησεως Οικονομικής Αναπτύξεως (ΟΧΟΑ) ανέφερε την εξόφληση του δανείου ΚΕΔ οφειλής Α.Ε.Χ.Β.

7. Βιομηχανία Υποδημάτων ΕΛΒΙΣ Ανώνυμος Εταιρεία

Ορφέως 109

Ιδρύθηκε το 1963 με την υπ' αριθ. 16894/30.03.1963 απόφαση του Υπουργού Εμπορίου. Προήλθε από τη μετατροπή της ατομικής επιχείρησης του Μιλτιάδη Γραμμένου που λειτουργούσε από το 1960 και περιελάμβανε ιδιόκτητο εργοστάσιο κατασκευής γυναικείων υποδημάτων στην περιοχή του Ρουφ. Έδρα της εταιρείας ορίστηκε η Αθήνα και σκοπός «η βιομηχανική παραγωγή υποδημάτων και δερματίνων εν γένει ειδών, ως και η αντιπροσώπευση παντός οίκου του εσωτερικού και εξωτερικού». Το 1962, με τη μεταφορά στο νέο ιδιόκτητο εργοστάσιο, οπότε «οι χώροι πλέον είναι άνετοι», ο ιδιοκτήτης σε επιστολή προς τον Οργανισμό Βιομηχανικής Αναπτύξεως (ΟΒΑ) αναφέρει ότι «προσέλαβον ετέρους πενήντα εργάτες, υπερβās ούτω τους εκατόν, ως και υπαλλήλους γραφείων ειδικευμένους και εχώρησα εις την συστηματικήν οργάνωσιν της εργασίας και της παραγωγής».

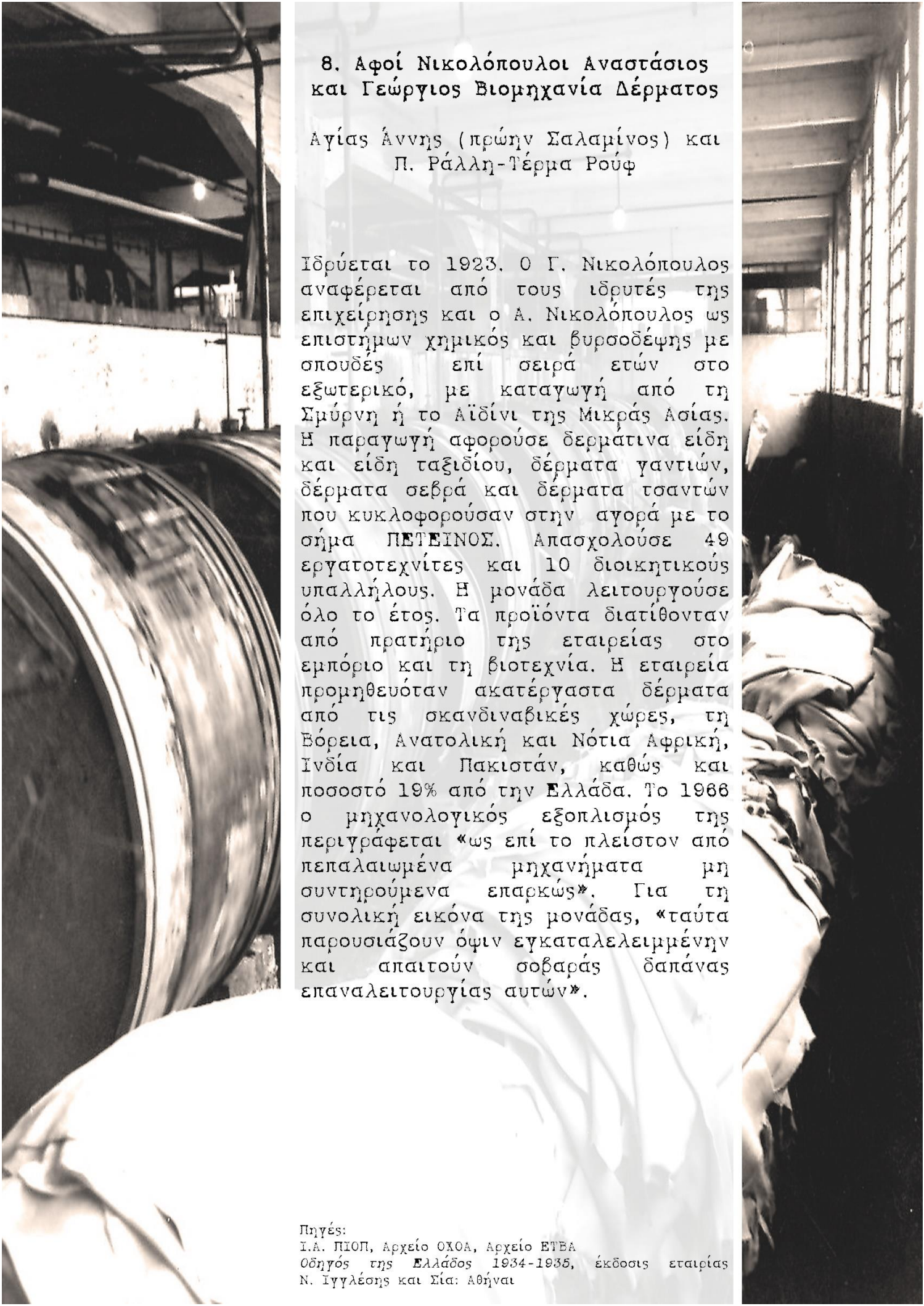
Η ΕΛΒΙΣ το 1971 ήταν «η πρώτη εν Ελλάδι επιχείρησις η οποία επέτυχεν βιομηχανικήν σειρά παραγωγής εις τα υποδήματα ειδικευθείσα κυρίως εις τα λαϊκά γυναικεία». Το 1977 τέθηκε σε εκκαθάριση και το 1986 μετά από εργασίες ανακαίνισης, εκποίησης του μηχανικού εξοπλισμού και διαμόρφωσης εξωτερικών χώρων με πράσινο και δέντρα, στέγασε για μικρό διάστημα την υπηρεσία αρχείου της Ελληνικής Τραπέζης Βιομηχανικής Αναπτύξεως.

Πηγές:

Ι.Α. ΠΙΟΠ, Αρχείο ΟΒΑ, Αρχείο ΕΤΒΑ

8. Αφοί Νικολόπουλοι Αναστάσιος και Γεώργιος Βιομηχανία Δέρματος

Αγίας Άννης (πρώην Σαλαμίνας) και
Π. Ράλλη-Τέρμα Ρούφ

Ιδρύεται το 1923. Ο Γ. Νικολόπουλος αναφέρεται από τους ιδρυτές της επιχείρησης και ο Α. Νικολόπουλος ως επιστήμων χημικός και βυρσοδέφης με σπουδές επί σειρά ετών στο εξωτερικό, με καταγωγή από τη Σμύρνη ή το Αϊδίνι της Μικράς Ασίας. Η παραγωγή αφορούσε δερμάτινα είδη και είδη ταξιδιού, δέρματα γαντιών, δέρματα σεβρά και δέρματα τσαντών που κυκλοφορούσαν στην αγορά με το σήμα ΠΕΤΕΙΝΟΣ. Απασχολούσε 49 εργατοτεχνίτες και 10 διοικητικούς υπαλλήλους. Η μονάδα λειτουργούσε όλο το έτος. Τα προϊόντα διατίθονταν από πρατήριο της εταιρείας στο εμπόριο και τη βιοτεχνία. Η εταιρεία προμηθευόταν ακατέργαστα δέρματα από τις σκανδιναβικές χώρες, τη Βόρεια, Ανατολική και Νότια Αφρική, Ινδία και Πακιστάν, καθώς και ποσοστό 19% από την Ελλάδα. Το 1986 ο μηχανολογικός εξοπλισμός της περιγράφεται «ως επί το πλείστον από πεπαλαιωμένα μηχανήματα μη συντηρούμενα επαρκώς». Για τη συνολική εικόνα της μονάδας, «ταύτα παρουσιάζουν όφιν εγκαταλελειμμένην και απαιτούν σοβαράς δαπάνας επαναλειτουργίας αυτών».

Πηγές:

Γ.Α. ΠΙΟΠ, Αρχείο ΟΧΟΑ, Αρχείο ΕΤΒΑ
Οδηγός της Ελλάδος 1934-1935, έκδοσις εταιρείας
Ν. Γυγλέσης και Σία: Αθήναι

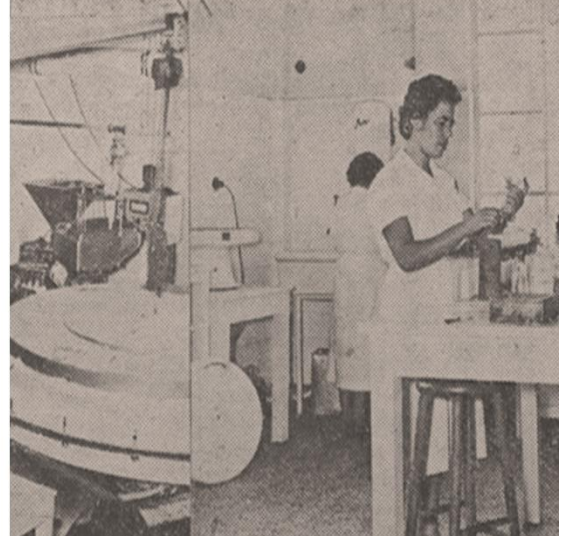
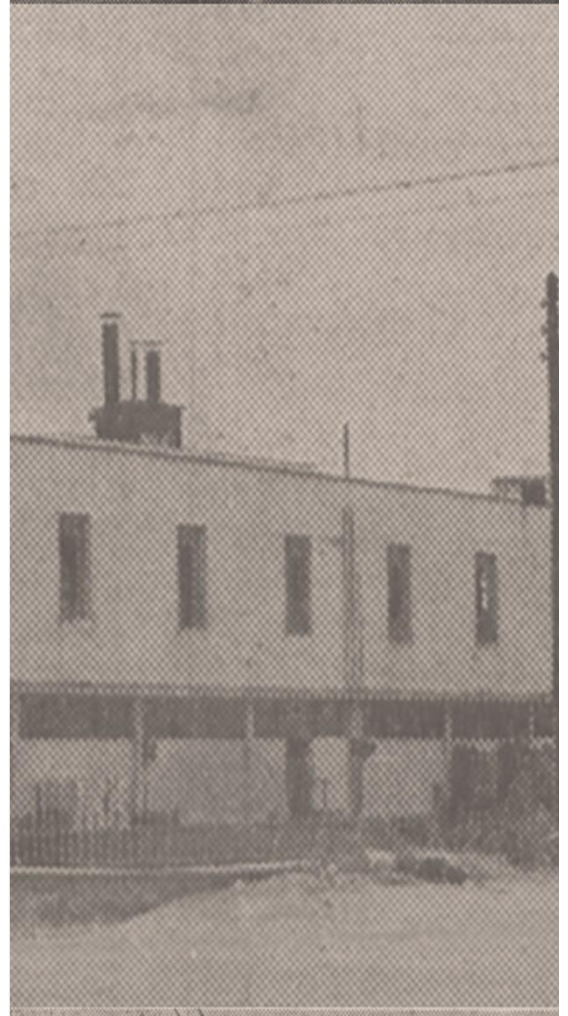
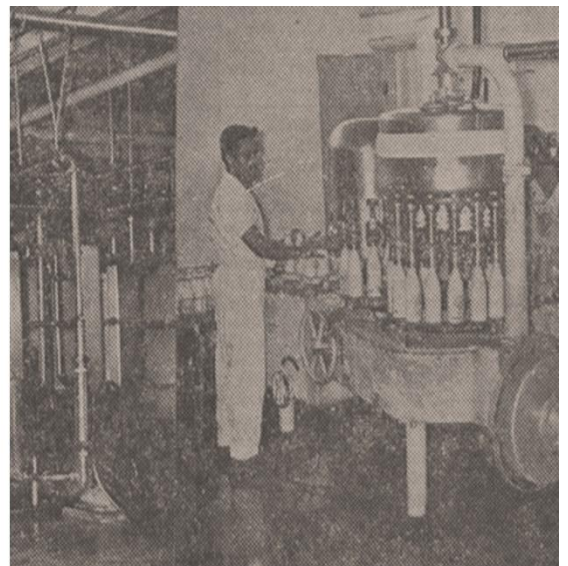
9. Εργοστάσιον Παστεριώσεως
Γάλακτος "Άστυ" Ενώσεως
Αγελαδοτροφικών Συνεταιρισμών
Αττικής Βοιωτίας

Πέτρου Ράλλη 21 και Δωρίδος Ρούφ

Η Κεντρική Επιτροπή Δανείων, πιστοδοτικός οργανισμός που λειτούργησε στο πλαίσιο του Σχεδίου Μάρσαλ στην Ελλάδα, ενέκρινε το 1951 συμπληρωματικό δάνειο 669.734 δολ. προς την Ένωση για την αποπεράτωση των εγκαταστάσεων του εργοστασίου της. Συγκεκριμένα, 80.080 δολ. προβλεπόταν να διατεθούν για την εισαγωγή 100 συμπιεστών 1/3 HP για τη συντήρηση παγωτών στα πρατήρια, 50 συμπιεστών 1/3 HP για φυγεία γάλακτος στα πρατήρια, 50 συμπιεστών 1/2 HP για φυγεία γάλακτος στα πρατήρια, πέντε αυτοκινήτων τεσσάρων τόνων, δύο αυτοκινήτων διανομής παγωτού και 1.200 γαλακτοδοχείων. Η διαδικασία παστερίωσης το 1958 ξεκινούσε με την παραλαβή του γάλακτος σε μεγάλα δοχεία από λευκοσίδηρο. Έπαυε έτσι πλέον η παρεμβολή ανθρώπινων χεριών. Από τις αποθήκες, το γάλα μεταφερόταν με αντλίες στον παστεριωτήρα, «ο οποίος ομοιάζει κατά έναν τρόπον, με μεγάλο σώμα καλοριφέρ. Είναι δηλαδή, φέτες-φέτες, αι οποίαι δέχονται αντιστοίχως γάλα η μία, νερό θερμό πολύ η άλλη, θερμοκρασίας 75 βαθμών». Στην υψηλή θερμοκρασία «φονεύονται όλοι οι μικροοργανισμοί που είναι δυνατόν να αναπτυχθούν και να καταστούν κατόπιν επιβλαβείς εις την υγείαν του ανθρώπου».

Λίγο αργότερα το 1961 συστάθηκε κοινοπραξία εκμετάλλευσης των εγκαταστάσεων παστερίωσης και επεξεργασίας γάλακτος μεταξύ της Αγροτικής Τραπέζης της Ελλάδος και της Ένωσης για τον εκσυγχρονισμό και τη συμπλήρωση του εργοστασίου. Το 1992 οι εργασίες της μονάδας διακόπηκαν.

Πηγή: Ι.Α. ΠΙΟΠ, Αρχείο ΟΣΟΑ, Αρχείο ΑΤΕ

Σημειώσεις

Σημειώσεις

Σημειώσεις

Σημειώσεις